

5 cent.

Gazeta de Mallorca

CRONICA SETMANAL CASOLANA

Arts y Lletres • Costums • Tràfec e Industria • Notícies • Anuncis y Reclams • de Ciutat y la Pagesia

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

IMPRENTA DEN JUSEP MIR.—Cadena de Cort-11.
Dirigihi sa correspondencia y quesiuya més que s'ofresca.
Demanaui sa tarifa d'Anuncis y Reclams.
entatges a n'es suscriptors.-Ja's sap: avuy en dia, més ven qui més anuncia.

Primera anyada. - Núm. 10.

Palma • 8 d'Agost • 1903

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Per tot Mallorca y dins Espanya: tres mesos: 1 PESSETA
Per fora Mallorca: al Estranjer. 1'50
Número corrent: 5 cèntims.—Estantis 0'10
Llibres mallorquins casi regalats.—Suplements gratis a n'es suscriptors.

Fruyt del temps

DURANT aquesta setmana y sa qui vé, tot lo que no sia parlar de Festes (dexam estar lo de Fires) pareixerá fora de lloc; no tendrà gens ni mica d'interés d'actualitat y ningú hi girarà la vista.

Sa vida ciutadana, desde que som entrats dins es mes d'Agost, s'es concentrada tofa en sos preparatius d'aquests vuyt dies de festa que mos espéren y que comensaran demà diumenge de bon matí, amb sa repicadissa de campanes y s'estrepitosa despertada d'es sis mil morterets qu'han de rompre es sò de tothom qui dormi.

D'aquest estrèpit fins a s'altra qu'ha de produir, diumenge a vespre dia 16, sa traca de sis mil metros, s'hi escolarà un termini de vuyt dies justs, durant es quals tothom qui viu dins Ciutat y tothom que hi venga d'hoste, podrà berenar, dinar y sopar de festes; ja que es programa s'es distribuit de manera que n'hi haurà per cada dia y per tots es gusts, de cap a cap de setmana.

Qui estiga fora de maldecaps y llibert de feynes precises, no haurà de fer altra cosa sino proveirse d'un d'aquests quaderns de butxaca, que profusament circulen y a balquena van repartint alguns diaris, industrials y botiguers; consultar-lo cada demàti, y trassarse s'itinerari de la diada:

—Veam que mos toca avuy: a les dèu, s'inauguració; a mitx-día, tal festa; en haver dinat y feta l'horeta, a ses corrugades; horabaxa, tal funció; es vespre, focs, sa retrèta, es certámen... etc., etc.

Y a sopà y a jèure, y a prendre forces per lo'ndemà, porque es còs no estiga adolit y ets uys plens y fatigats de tant y tant d'expectacle.

Si ell axò durava!... seria s'ideal de més de dos y més de quatre mallorquins que tots conexem, y que los agrada més qu'un dia de trebay, una setmana tota sincera de festes.

No será estat mal per tothom aquest estray que vendrà a interrompre sa nostra vida ordinaria, tan quieta y tan resseguda. Palma durant aquests dies pareixerá un altre mon; y qui més qui manco, mos farem sa bella ilusió de que noltros ciutadans som un poble actiu, llést, a la moderna, amb totes ses aptituds y ses energies qu'hem admirades, quant som anats a fé un viatge per Fransa o Bèlgica o Suissa, o per qualsevol d'aquellos païssos més diligents y més desxonjits que noltros.

Llavò vendrà s'esbraonament de s'esfors qu'haurem fet, y de bell nou mos reprendrà sa modorra... Pero callem y dexemho estar; qu'ara es parlarne seria estemporani y de molt mal tò, quant encara mos trobam a ses comensayes.

Fassem es paper d'emprenedors y d'actius, encara que no més sia una setmana en tot l'any; y duguem a bon port aquest ensay de vida atrafegada y moguda, que practiquen contínuament es

pobles que no s'atepexen tan sovint com noltros de sopes y d'ensaymades.

* * *

Vertaderament, com som estats a s'estrenye, tothom s'es destexinat y s'ha espolsoada sa vèssa. Noltros som axi: una mica malets de moure; pero en dia que mos hi posam, llavò feym hora per llego.

Qui haja entrat dins sa Llonja, pujat dalt la Sala, a sa Diputació, o guaytat dins s'oratori de Montission, serà romàs tot sorprès de veure amb quin afany y llestesa se preparen y componen cada-cuna de ses quatre exposicions: sa d'Industria y Agricultura, sa de Labors femenines, sa de Belles Arts y sa d'Antiguedats; molt més abundoses y concorregudes de lo que totduna's podia creure. Voldrán uys per mirar, y no bastará tot un demàti y un capvespre per visitarles y mirarles de prim conte.

Es velòdromo de Tirador y es cós de Son Macià ja esperen es corredors. Ja son arribats es braus de ferest banyam y es qui los han de dà matadura. Es fogistes ja apareyen rodelles, coets y bengales. Ses músiques pageses y de Ciutat, ses colles de guiterres y mandolines, no paren de fer ensays. Es vogadors y patrons de bots, llanxes y canoes, han donat seu per llarc y renovat estrops, remys y escáloms. Es cavallistes bons colcadores, esperant s' hora des carroussel, han fet netetjà y brunyí esperons, brilles y cabessades.

Es Jurat des certámen literari ja té feta sa triadella de vers y prosa. Es conferenciants retroquen y pentinen es seu discurs. La jovenèa elegant y alegre espera s' hora des cós blanc, proveintse de paperins y de serpentines. Estols d'orfeonistes procuren endolcir y aprimar ses veus. Cavallets y cossiés repassen danses y balls antics, y l'infanteria menuda no dorm aplè, somiant ses juguetes que repartirán a sa festa preparada apostata per ella.

* * *

Per places y carrers principals, será carreró seguit de gent, que no hi podrán aficà una aguya.

Ses madones de l'Horta y la pagesia, accompanyades de l'amo y de ses fiyes, endiumenjadess amb tot es canteranet demunt, s'en vendrà a veure ses festes; y sa nota blanca d'es volants y rebosillos enmidonats farà joc amb sa de totes altres colors d'es capellets y flocs de ses ciutadanes.

Demunt es moll, es vapors buydarán barcades de valencians, catalans, ervisencs, y menorquins y tot, que volràn també participar de la festa. En es Grand Hotel, a ca'n Barnils y demés fondes, cases de despesa y hostals, no hi haurà recapte per qui'n volrà. Es Born y la Rambla y la Real de sa fira y sa Murada y la Riba fins a n'es cap des Moll, pareixerán a certes hores un carreró de formigues. Mescladissa de tota gent, mallorquina y forastera, senyoriu y menestràlia, tresscarà amunt y avall, cercant esplay y divertiment; y es ventayets no tendrán repòs, y ses garmelles exutes malavetjarán a reprendre alè y trobà un

poc de consol, acudint a ses taules y devall ets envelats ombrívols, aon servirán gasseoses, llimoneta y aygo gelada.

* * *

No mos ne temerem, y com un buf passará aquesta vuytada de divertiment y festa.

Aprofitaula tots voltros, es qui no teniu mal dol, tristesa ni córc que vos enterbolesca es goig y s'alegria de viure. Prou y massa que aviat trascorren ses diades gojoses, de solàs y alegre expansió, per no gaudirne y xuparles s'espina.

Massa que hi serem a temps, en esser passades, a tornà reprènde sa vida atrafegada y fexuga, es camina-caminarás des trebay que mos empeny y mos subjecta, de sol a sol, a tots quants el tenim imposat com a lley de vida.

Síen, doncs, benvingudes aquelles festes, amb fires o sense fires. Que cadascú en gaudesca y les disfrut com millor podrà. Vuyt dies son vuyt dies, aviat passats. Y ja'n vendràn llavors, de dies y de setmanes y de mesades y tot, en que per festa y esplay no tendrem sino sa bona recordansa que d'aquestes d'Agost mos ne serà romasa.

COSTUMS DE LA PAGESIA

Demunt s'era

Si'n sou amb noltros, avuy li pégam a veure batre, dins s'era de s'Hort d'Avall; aquesta possesió que veys just su'quí. Es un lloch deliciós per sa bella vista y p'és bon estar que hi fa. Vaja, anemhí, que vos assegur que hi xalareu do bondeveres.

Asseguem mos en es roquissà de devall aquexa auzina. ¡Vaja una auzina, y quin punt aquest! Ja hu crech jo, si la hi té gelosa es senyol! Està just es cantó de ses cases que mira a Tramuntana, enrevoltada de sementés plens d'oliveres y ametllerà; parex que son tres, porque té tres soques molt gruxades; es seu confés y espès fuyatge du tant de revolt com s'era, qu'es molt gran; per una part ses branques guayten casi dins es jardí, aferrat á sa possesió, y per s'altra s'estén fins part-demunt s'era. Asseguts a s'ombra, esquena a ses cases, peguem una uyada a n'es bell panorama que tenim devant.

A l'esquerra, s'axeca altivola sa punta del Galatzó, que pareix aficada a n'el cel, que's mostra d'un blau clà y hermós. Abaix d'ell, com escalonats, puigs, comes y montanyoles de boschs y oliveres que devallen fins a Hortalutz. Un poc més aquí, baix de tot, l'església, enrevoltada de ses cases de la Vila, amb so campanaret ayros que s'esforsa per guaytar amunt, pero que queda aplastat, com obra d'homo, es costat de sa grandiosa naturalesa que l'enrevolta, obra de Deu. Més enllà, a mitjan putxet d'En Pinyo, domina sa casa pairal de Son Net, que pareix el senyor feudal d'aquests contorns; y més endins, per entre ses encletxes des barrancks y come-

llars de Son Forteza, destriam ben amagada sa casa de Sa Montanya.

Girant un poc més la vista, veym el puig legendarí de Na Fàtima, que té casi a sa falda sa població de Son Brú, qu'ets ametlés cuyen mig-taparmos; y endins de tot en últim terme, toquen al cel es Puntals de Son Balaguer y sa Mola de Son Vich.

De front tenim, vorera d'es camí, Es Casats Nous, amb sos sementers y olivar de Son Puig que pujen fins es Coll des Carts, y es Penyal de Son Pont, demunt qui guayten, pegant uyades cap á Ciutat, ses cases emblanquinades d'Es Pouet. Més enllà, sa ben vestida reconada de Son Pont, que s'estén fins dalt sa cresta de Son Roca, abaix sa possessió, y just devant ella sa casa senyorial de Son Puig, ab sos grossos lladonés y gentils paumeres; y més ensà camps hermosos, plens d'arbres variats, verdor y vida, y entre ells es pujol d'es Reures, que just su'quí tenim a má dreta.

Abaix de noltros, horts plens d'arbres carregats de variada y saborosa fruita que diu: «menjaume», y en es fons de tot, una retxa d'oms, pols renoués y fresca verdor mos senyala sa riera, qu'enfonsantse cap avall, segueix sempre es camí des poble.

¡No vos ho deya jo qu'era un lloc pintoresch de tot! Un s'hi queda embadalit, devant aquexa catifa mal plana, deverts tan variats, y sentint de per ontsevuya s'alegre piuladissa de tota casta de auells y sa remoreta de ses aygos de siquioles y torrentons que fresques reguen els horts ó cauen dins sa Riera.

El contemplant es paisatge, no mos n'erem adonats de sa feyna feta ja dins s'era; fins que sentirem sa cansada y planyívola tonada d'es batre, qu'es tocadó (1) amb sos sedenys amb una mà y ses llargues correjades amb s'altra, y dant voltes ab so bestià, anava cantant:

Si no fos p'es carretó
que va derrera, derrera,
no hi hauria cap somera
que batés cap cavayó.

Es missatges, després de compartirí es sis cavayons que solen batre y haver estès ses garbes, menàren es bestià, qu'eren tres bones bistis; li posaren ses cabessades, cucales y carretó darrera, iy á donar voltes s'ha dit! a l'entorn des misatje major que's diu es cabessé, y poch-poch y casi sense temersen volta tota s'ayrada, que's sol dir un tomb. Després del primer tomb, els demés, forca en má, van a donar s'atiada al revolt de s'era, mentres segueix es segon tomb.

Llavò comensen sa primera girada per un cap; quant son devés la mitat o antes, es qui mena, amb ses veus dejala, forafora! passa es bestià a sa part girada y aturantse, espera que seguesca sa girada per anà voltant.

(1) Totes ses paraules que van en *llitra cursiva* son termes apropiats a n'es batre o feyna de s'era.

Estant parats, mos arriba sa veu d'es qui toca a una era d'aprop, enfonyada dins s'hort de *Can Felet*, qu'es ramatje espès de pomeres y nogués no mos dexa veure; té bona veu y tan clara que desment lo que está cantant:

*Jo cant per sa veu que tench
perque a sa plassa no'n venen:
persones que se nomenen
fluxes son d'enteniment.*

Es nostro torna voltà; es demés acaben sa girada per s'altra part y agranen ab sos rams ses voreres; y es segon missatge li estreny a *tocâ*, y *jale, dale!*, volta qui volta ha dat es primé *tomb* sense temersen; y venga *segona atiada y segon tomb*, mentre es carretons s'encalsen y es tocadò bones cantades, sens perde alè y ala en devant:

*Per batre, en el mon no hi ha
com ses egos ben ferrades,
perque fan unes potades
que s'era fan tremola.*

Donat es *tomb* segon, fan sa segona girada y un missatje va a tocar, prenen es sedenys d'es cansat; qui ja'n frissava y mig estormiat vé devora noltros a s'ombra, pren sa gerreta d'aygo fresca, qu'ara han arribada, y's posa a beure a la baldó.

Es tocadò de torn fa es cantussol baxet-baxet, segons diu, perque no té bona veu, y mos dexa sentí ets écos, més o menos clars, segons es vent, d'es qui toquen a ses eres d'*Es Camp Franch* y de *Son Bru*, que mos cau just de front. A sa de *Son Puig* ja trèuen es bestià; allá solen esser dematinés.

—*Ala atlots, a atiâ!*—crida es nostro. Y venga s'altre *tomb* y llavò sa *derrera girada*. Un altre agafa es sedenys y en sos dos tombs més y s'atiada ja estarà bé si vol. Devegades, si es dia es humit, se fa precis batre més, pero avuy no hi ha que tenir pô, porque cau un sol que xapa ses pedres.

*¡Sabs que fá de mal tocâ
a dins s'era amb aquest so!
si no me duys es consol,
m'aturaré de cantâ.*

*¡Oh parey desgraciat!
en ferme tocâ dins s'era,
l'amo'm diu que don llandera,
que ja'n durán de Ciutat.*

*Es parey está dins s'era:
ives qu'ha de dî aquella gent!
Ja'm pots doná s'aygordent
y li donarem llandera.*

Arribada s' hora de *trure es bestiâ*, li illeven ses cabessades y l'amollen; y mentre tapan de paya es carretons a sa vorera porque es sol no los se menj, ses bistis li estrenyen a fer sa bolcadeta que solen fer sempre quant surten de s'era.

Llavò es *cabessé* mira d'hont vé es vent, qu'avuy los vé de primera; y agafant es *bou*, *arronsa* un cap de *s'ayrada* de sa part contrari a n'es vent, per comensâ a treure es primer *coll* de paya. Dos amb sos rams agranen es tres arronsat; y llavo de dos en dos y forca per hom, a *ventâ* s'ha dit, y ventâ qui venta, aprofitant es vent y no dexantne pèrde cap bufada que los sigui favorable. Després fan sa *passada arreu* que's sol fer antes d'arronsâ es grá per enllestar es *segon coll*.

*Muletes correu, correu,
fareu sa paya menuda;
si la feis grossa y crescuda,
en s'hivern la trobareu.*

*Táperes duen a s'era
per berenâ es demati;
¿sabs que voldria teni?
potestat per malahí
ses rels de ses tapareres.*

*Quant es vent d'abaix va entrâ,
ja tenia mitx batut;
¡Oh mare de Deu de Lluch!*

*donaumos goig y salut
a jo y a n'es bestiâ.*

*Ay! morena, fet enlla,
ses altres te seguirán,
farém es rotlo més gran
y sa paya se batreá.*

Noltros ja comensam a estar més de mig endormiscats, y que deuen fer ells, dins s'era! a causa de sa basca y ensopiment que's dexa sentir deyés les onze o les dotze d'un dia calorós y d'un sol que cau com a foch. Es vent mancaba a poc-poc y apar que vulgui dir a n'es de s'era y a noltros: *¡ala dinâ*, que ja es mig-dia!

Com sa dieta avuy está adelantada, valga es bon temps, no ha vengut á un tros: per axò es missatges després de dinar, s'en son anats a jeure una estona, mentre s'atlot guardava s'era.

Hi ha díes de poch vent y han d'aprofitâ totes ses ratxes que ténguen, y pot ser dinin es capvespre en tení *net*; altres no poren fer net y l'ondemá esténen demunt es gra y ténen dues ayrades y devegades tres. Pero avuy es vent mos vé en popa y prest tendrán es *segon coll* tret. Anant bé, no'n soLEN treure més; pero a voltes si es vent no es constant, en proven tants com mudanses fa, lo que sovintetja bastant en algunes eres; y com se fa molta feyna sens ayensar gens, es lo més fastidiós de s'era; axí com es un gust en dia qu'es temps *diu*.

Se trèu es segon coll tal com es primé. Tenint sa paya treta, arronsen es grá amb so *bou*; sa fa se *serra* y comensen a *paletjâ* de debò, mentre un *boletjâ* o agrana es *boleig* de per demunt es grá. Després se fa es *munt*; es cabessé posant s'eré demunt ses eradores, l'erera, mentre qu'un l'hey aboca a senayades y un altre empara es *boleig*. Quant l'han passat tot, es qui l'ha *ererat* fa una creu amb so cap de ses eradores demunt es *munt*, dient: «*Deu mos enviy la mayna.*» Y els altres responen: «*Amen; que la gracia ja hi es.*»

Llavò vé s'ensacâ. Arriba es pareyé amb so carro; carregan es sachs, y de cap a sa *cartera* o grané. Després duen es llenços per *empahissâ*; los umplen fermant es caps contraris; es mateix carro los tragina a sa pahissa y... ja fer sóteles de *moro* s'ha dit! per fer lloch a sa de demà.

Es sol encara en té per una estona. Noltros entram a ses cases, a saludar l'amo Antoni y companya, qu'es un homo de be a carta cabal, xapat a l'antiga, de figura patriarcal y honrada, d'aquelles que, per desgracia, ja claretjen sovint; basta es vorel y res més.

En Deu siau y bona nit y bona hora; mos despedim y cap avall s'ha dit, mentre s'engrossaven, axecantse, ses ombres d'es penyals de Llevant fins a deixar sols ses puntes daurades; un poch més... y Galatzó mos empara tot es sol. D'un tay nombrós d'espigoladores que dexam a la dreta mos arriba sa *derrera* y ja cansada cansó amb una riaya rebent y fresca com ses que soLEN repetí aquestes valls y comellars; y llavones sa veu d'una guàtlera que surt de dins un camp segat, s'aleteig de ses galines que pujen a dormir demunt els arbres, es grins que comensen a cantar, ses oronelles que giscant fan revoltes al entorn des seus nius, y més enfora es fluviol des pastor guardant ses auveyes, mos canten es preludi de sa nit que ja tenim demunt.

Y ara digaume, estimats lectors; ¿vos ha agradat sa batuda d'avuy?—Voltros pagesos, sé cert que'm direu que no, porque no ha *retut* gens; y voltros, ciutadans, me direu que vos ho donen batut.

Idò per voltros va; ja que, encara qu'haeu vistes moltes eres, tal volta no n'heu reparada cap may.

S. OLIVER, Pre.

Puigpunyent.

Més cançons des batre

En acabâ de segâ,
de sa faus faré gangayes
y des devantal clucales
per fé batre es bestiâ.

Noltros segam y batem
y duim molre a n'es moli;
y si sempre u feim axí,
blat, xexa ni semoli
a Nadal ja no'n tendrem.

Mare de Deu, bon ventet,
damunt s'era de Mayá
dues hores a passâ, (1)
s'estimat ja tendrà net.

Dalt s'era de Galiana
diuen que hi fa bon cantâ;
també hi fa bon festetjâ
si la jove está de gana.

¿Sabs que diu na Bet Perera
quant fa aquell sol tan calent?
—Mare de Deu, un bon vent,
de llevant o de ponent!
s'estimat llevarà d'era.

Val més està á Formentô
á s'ombra d'una paumera,
qu'haver d'està demunt s'era
d'estiu en tanta caló.

A dû alga'm fan anà,
qu'es sa feyna més jeuixer:
ja mos veurem demunt s'era,
que sense tení cantera
per forsa'm farán cantâ.

*Recullides devés Petra, per
G. P.*

DE FORA-MALLORCA

Papam habemus!—Una llei acertada.—Encant d'antics tapissos.—Un millonari colonizador.—*Similia similibus curantur.*

A tots es recons del mon ja hi es arribada, a l'hora d'ara, sa noticia de s'elecció del Papa novell, amb so nom de Pio X. Es nom des cardenal elegit, monsenyor Jusèp Sarto, Patriarca de Venecia, no era des qui més havien sonat entre es *papabiles*; axí es que sa séua elecció será estada una sorpresa per tothom, com ja va succeir quant surtì elegit Papa Lleó XIII, al cèle-sia.

Totes ses notícies que corren respecte de Pio X, fan suposar que no s'en penedràns es cardenals d'haverlo triat per retgir y esser cap-pare de l'Esglesia. Es seu carácter bondadós y afable, ses séues grans virtuts com a sacerdot y com a homo, li han guanyades simpaties universals; es poble venecià li té una veneració profundísima y es ben segur que amb tot y estarne contents a Venecia de s'altíssim honorament concedit a n'es seu Patriarca, los sabrà greu haversen de desprene.

Qui li havia de dir a n'aquest sant homo, quant a n'es coranta anys ben cumplits era encara rector des poblet de Salzano, exit de familia pobre y modestíssima y sense may haver cercades ses distincions que tants d'altres perseguexen sempre seguit, que a n'es sexanta vuyt seria Papa.... Y manco u devia esperar sa marea, qu'en-car'ara es viva, y se deu trobar tota astorada de veure-se mare del Pare-Sant de Roma...

Es ben per demés donar ara aquí ses notícies biogràfiques des nou Papa elegit, que ja les han repetides llargament tots es diaris. Sa *GAZETA DE MALLORCA* uneix sa séua humil salutació a ses que li envien a Pio X tots es catòlics del mon, y li rendeix homenatge de sumisió y respecte.

Es ministres novells, per no desmentir costums tradicionals, ja se son posats a fer reformes y *reorganisations*, cadascun en es seu ram, tirant abaix o capgirant lo

(1) A passâ, vol dir, dues hores abans de pondre'sol.

dispost p'es ministres anteriors, que demà tornarán entrar y tornarán desfer lo que hi hagi fet... y tira, tira.

Entre ses Reals ordes y decrets que du sa *Gaceta de Madrid*, axí meteix n'hi ha qualcun d'acertat, com es ara es qui se proposa corregir axò de abandonar en es mitx des carrer infants y nines pobres qui no ténen pares, o si'n ténen es com si no'n tenguésSEN, perque no se cuyen d'enseñarlos a viure honradament.

Fa una impressió molt trista veure tants d'atlotos qui demanden almoyna, devegades obligats per son pare o sa mare, que troben més cómodo o més productiu aquest medi que no es de ferlos aprende un art o ofici.

Es nou Decret imposa multes y càstics a n'es pares que deixin abandonats es menoras de s'etse anys, y mana que sien recullits en ets hospicis es qui no ténguen qui s'en cuyl d'ells; privant del tot que demanen caritat públicament es nins y nines, ni totsols ni aplegats amb pobres de més edat, que s'en soLEN servir per inspirar més compassió a n'es públic.

Ara lo que importa es qu'aquesta llei se fassa cumplir rigurosament per ses autoritats, y que com tantes d'altres qu'en temim, no sia lletra morta.

Es Capítol catedral de Saragossa ha anunciada sa venda a l'encant d'es tapissos de la Sèu, amb motiu, segons diuen, d'haverli fets oferiments de pagarlosi a prèu molt crescut una societat inglesa que fa comers d'antiguedats.

S'anunci d'aqueix encant ha produïda gran indignació, y fins y tot n'hi ha haguts qu'han acudit a n'es Ministre d'Instrucció y Belles Arts, demandantli qu'impedis s'expropiació d'es tapissos, que son de lo millor d'Espanya en aquest gènere.

Alguns d'ells son des segle XII y ja cridaren fort ferm s'atenció d'ets entesos quant los duguéren a s'Esposició Colombiana.

Realment es llamentable qu'hajen de sortir d'Espanya aquestes y tantes autres joyes d'art; pero es precis regonexe com a molt just qu'aquestes còses les poseesquen es qui les saben estimar y no hi planyen doblés, y estudien es seu valor històric y artístic, y les posen en condicions de que les puguen conixer y assaborir ets aficionats de bossa fluxa que no les poden tenir a dins ca-séua.

Ja veureu aquests tapissos, si los s'en duen a Inglaterra, com aviat tendrán un lloc més honrós dins s'art universal, que no l'han tengut a Espanya; y s'en farán reproduccions y gravats, y noltros metexos espanyols los conixerem millor quant serán a Londres, que no ara que los tenim y negú los se mira, fora d'es pocs antiquaris professionals.

Sa prensa francesa parla molt, aquests dies, d'En Lebaudy, un jovensà millonari, que aspira *nada menos* qu'a fundar un imperi, a ses costes d'Africa, entre es cap Juby y es cap Bojador.

Se tracta més d'un imperi comercial que politic, per més qu'es fundador no vol regonexer sa soberania de cap nació europea. Y com qu'axò es una questió de dret internacional que podrà dur complicacions entre ses potències, amb sa gelosia que se menen y lo midats que ténen es pams de terra de que cadascuna pot dispondre, es Govern francés ha aturada s'empresa d'En Lebaudy, fins y quant se resolga un punt tan delicat entre ses nacions més interessades.

Un batle aragonés ha conseguit per un medi molt senzill esmenar y aguar un gatò que cada punt l'havien de posar a s'ombra per ses *mèules* escandaloses qu'aplegava.

Es derré pic que s'engatà, l'agafa es batle y el fá tancar dins sa presó, no donantli

altre menjà sino sopes de lloro, o sía, pa
muyat amb vi, y vi a volé; res pus.
Es primer dia, ija u crec que hi va estar
ben content y xalest es pres, amb aquell
tracte que li daven! Pero lo'ndemá y
lo'ndemá s'altre, ja comensá a ferli ceyes a
n'esví; y es cap de quinze dies li feya tal
oy, que digué y perjurá que s'estimava més
morirse de fam y de set, que tornar sentir
s'olor de suc de reim.

¡Ell que m'en direu!... quant l'amollaren,
s'abordá a n'es poal de sa cisterna, y pus
ha tornat tastá es vi de llavó ensá.

Recomanam aquest sistema de criá ay-
godés, ja que es fácil y costa ben poc es
fer sa provatura.

TRES INDICIS

(D'EN HARTZENBUSCH)

Tres coses hi ha a qualsevol ciutat, qu'un observador o viatger les pot conixer tot-duna, a primera vista: s'educació, es geni artístic d'es seus habitants, y que tal es sa policia.

¿Veys per on-se-vuya y arreu parets mascarades, retxades amb carbó o guix y descrostades a trossos? ¿veys estatues sense nas ni dits, abres maltractats, amb llenques de peladura que los penjen?... Idò digau que en aquesta ciutat hi há mala educació, poca amor a ses Arts y una policia com-se-vuya.

Comensa un atlotell esburbat per mascarà o retxà una paret, y no l'escaliven... Vendrá dia en que s'atrevirà a mascarar sa reputació més neta.

Auy apedregua una escultura y fa malbé un abre... Vendrá dia en que apedregará y ferirá carn humana.

Ses autoridats que déxen anà a lloure a n'es qui embruten sa paret y maltracten s'abre o s'estatua, també deixarán crèxe y aumentarà tots aquells qui qualche dia ho abrusarán tot.

LO QUE S'USA

I

Ni doblers per una entrada
ni qui's hi vulga dexar,
en bon dia de corrida
En Siuvestre taya claus.

Bossa, cadena y rellotje
no'l poden treure del pas:
allá a sa casa de prestos
ja u té tot empenyorat.

Son les quatre; es poble crida,
de sa plassa ja hi surt baf;
per una entrada En Siuvestre
anirà a peu a Artá.

Devora es portal d'arrastre,
prop d'es civils a cavall,
flastoma, escup y roega
es vereno de s'estanc.

Sa música dins sa plassa
romp pan y toros sonant;
ara s'asgontzí despéca,
ara li tiren sa clau...

Mansballetes... sa quadrilla
deu sortir...; ja han comensat:
¿que deu prendre moltes piques?
¿deu matar molts de cavalls?

Si au manco tothom callava,
si tenguésssen aturay,
pot ser sa veu sentiria
de s'espasa com brindás.

S'obri sa porta, y ses mules
allá tréuen rossegant,
plens de suor, sanc y terra,
dos cavalls esbuddellats.

En Siuvestre los se mira
y s'esclama:—«Bon banyam,
bon banyam deu tení es toro
que axil's haja trepanats!»

Més tart, quant es braus van fora,
s'hi aboca, y observant
ets espatlons, tréu es conte
de ses mèrxes y forats.

—«Bon parey de banderilles!
massa pica: iuaja un traui!
espasades, una y bona;
de cacheote l'han errat.»

Y axil's compare En Siuvestre
sense por d'esquits de sanc,
ja que dedins no pot beure,
de defora ensuma taps.

II

Quant, després de sa *corrida*,
la gent buyda, Rambla avall,
l'escometen y l'aturen
dos amics que hi son anats:
—«¿Qu'es, com t'ha agrada? que trobes
d'es Concha-Sierras d'enguany?»
—Perdonau, si no sabieu
que a n'es toros... jo no hi vaig.

Espectacle de *barbàrie*,
no he volgut autorisar
may amb sa méua presencia
es derramament de sanc.

Jo profés sa noble idea
qu'un poble civilisat
aquests oyosos carnatges
no hauria de comportar.

¡Toreros! gent malfenera:
més valrà aquests bergants
sabéssen agafà un'eyna,
uns teléssos o una faus.

¿Qui es que no compatirà
aqueells innocents cavalls
que en paga de bons servis
moren a cops de banyam?

¿Quin profit s'agricultura
no treuria d'aquests braus,
si en lloc de criarlos fieras,
ximples los fessent tornar?

¡Vaja, no'm parleu de toros!
béu va di un senyó que sab:
«Poble que amb toros disfruta,
serà sempre un poble esclau.»

III

¿Sentiu cantá aquest canari
qu'hores seguides s'ha estat
devora es portal d'arrastre
prop d'es civils a cavall?

qu'hà tres hores se grifava
perque no hi podía entrar,
y ara, orador moralista,
pinta Sant Cristòfol nan?

Es s'imagine exacta y viva
de tanta gent com hey há
hipòcrita y miraclera,
virtut de cartó daurat,
que sermona y fa manades
y la veuen engrexar
senyalant a n'el prohisme
vícies y punts escapats;

que a ses *corrides* des vici
ses vegades que no hi va,
no es per virtut que li sòbri,
sino per'mor d'es déu reals;

y fa es joc d'aquest Siuvestre,
moralista desfressat,
que quant dedins no pot beure,
de defora ensuma taps.

LLATZE

Fuyes y Brots d'Historia mallorquina

1610.—Agost 6.—Carta dels Jurats de Mallorca a n'el duc de Lerma, *privat* de Felip III, pregantli que favoris en tot quant pogués a fra Busquets, síndic del Conellers de Barcelona y qu'era anat a la Cort per fer avansar la causa de canonisació del B. mestre RAMON LULL. Fins devés Novembre no varen rebre resposta, que al manco era favorable y los donava bones esperances.

1611.—Agost 16.—En tals dia y any el Rey Felip III va escriure desde la cort una carta a n'el Papa Paulo IV sobre canonisació del B. RAMON. Sa carta al peu de la lletra, deya lo siguiente:—«Muy Santo Padre: Al Conde de Castro mi embajador escribo represente a V. S. lo que deseó la canonización del Bto. Mártir Raymundo Lulio, que fué natural del Reyno de Mallorca, y la expuración del *Directorio* de Fr. Nicolás Eymerich de la calumnia que hizo á algunos libros de este mártir; y aunque por la probabilidad que hay de su santidad y milagros espero que V. S. mandará que se encamine en esto con la brevedad que hubiese lugar para su buen efecto, todavía por la devoción que yo le tengo y la notoriedad de sus virtudes y santa vida, he querido suplicar á V. S. como lo hago, tenga por bien concederme esta gracia, asegurando á V. S. que será para mí de muy grande estimación. Nuestro Señor guarde la muy Santa persona de V. S. etc.=EL REY.»

1612.—Agost 11.—De matinada entráren en es port 7 galeres franceses. Com se trobaren su devant sa torre des Moll, sa capitana despará quatre canonades, y es baluwart des Moll li respondé amb

altres cinc, y es de Santa Catalina amb tres. Llavors ses demés galeres feren salves d'artilleria y mosquetería, y los respondéron de tots es bastions y des castell de Bellver. Anáren a visitar s'Almirant quatre cavallers, presidits per D. Marc Antoni Cotoner. Los rebéren y despediren amb salves de canó. S'Almirant, Comte de Juni, saltá en terra sa part des capvespre, amb bon estol de's séus cavallers, que colcàren dins quatre carroces enviades des Virrey D. Carlos Coloma. Quatre dies després, saupàren aquelles galeres y partiren banda fora cap a ponent.

1613.—Agost 14.—Gran refrega y combat en es Born, entre *Canamunts* y *Canavalls*; se desparéen arcabussades per llarc, desde finestres y porxos; romangué mort en Nofre Brondo y greument ferits tres comissaris y altres cavallers. Tres anys després varen fer ses paus.

1617.—Agost 2.—S'establi sa casa de *la Misericòrdia* dins s'antic castell del Temple. La fundàren es Jurats per esvahir sa malfeneria y llatzèria des pobres captiudors d'almoyna, què per onseuya gruaven, sense parar de demanar caritat per amor de Deu. La casa s'havia de sosténir de llimosnes y de sa feyna que hi fessent els acullits.

CRONICA CIUTADANA

Pel Papa novell.—Encara rondaven per l'aire ses derreves vibracions de campanes tocant *trèts* de mort p'el difunt Lieó XIII, quant ses metexes campanes, mudant es sò, han repicat y repiquen alegrement tres dies seguits per sa proclamació de Pio X, es Papa novell qu'ara governa l'Esglesia.

El Bisbe nostro, cumplint devers des seu ministeri, ha telegrafiada sa enhorabona a n'es Cap-pare de tots es feels catòlics, tributantli homenatge d'obediència y respecte y demandantli sa bendició per ell y es seus diocesans.

També ha donades disposicions y ordes de lo que s'ha de fer en totes y cadascuna de ses parroquies, amb motiu de sa proclamació des nou Papa.

Aquestes vetlades, hey ha hagut alimares y llumets encesos en es portals de la Sèu y altres esglésies, en el Palau y a varies cases particulars.

Demà diumenge a mitxdia han de cantar a la Sèu un *Tedeum* solemne.

Tot axò haurá vengut a esser com un preludi de ses festes que demà meteix comensen.

Escriptors premiats.—Corren veus de que en es certamen literari de ses nostres Fires y Festes, figuren entre es premiats un poeta mallorquí que ja va esserho també, aquest més de Maig darrer, en es Jocs Florals de Barcelona; un altre poeta, mallorquí també, qu'actualment resideix a Madrid, y un erudit historiador, natural de Felanitx, qu'es estat molts d'anys major de tropa.

No mos torbarem a sebrerho cert.

Carnets de Festes.—S'en han publicats aquests dies, un sensí perque serveguen de guia o indicador, durant aquesta setmana.

Entre es que mos son arribats, n'hi ha un de *La Almudaina*, un altre de *La Ultima Horra*, y un de petitó, molt garrit, estampat a s'imprenta d'aquesta GAZETA y que En Jusep Mir regala a n'es seus parroquians.

També n'hem rebut un altre, litografiat a variés tintes, que conté es programa de ses Festes, y anunci y prèus des *Licor Pompó*, tònic digestiu molt recomanat.

Café mallorqui.—Dien que entre es productes agrícoles mallorquins que figuraran a s'exposició de sa Llonja, hey ha una mostra de café recolectat a Artá y que presenta es senyó dels Olors.

Voldriem aviat poderne tastá d'aqueix café, y que realmen mos sortís tan bo com es que mos duen d'Amèrica.

També hi figuren màquinet agrícoles, inventades y construïdes a Mallorca.

Ja val més axò que no fusells y canons.

Publicacions rebudes

Es núm 9 de l'*ILUSTRACIÓ CATALANA* que entre escullit text y notables fotogravats, publica una gentilissima y sentida poesia, *A Clori*, d'En Miguel S. Oliver.

—Un estudi práctic sobre *El Cloroformo en la fiebre tifoidea*, des jove metje artanenc Don Jusep Sureda y Massanet.

—Es núm. de Juliol de sa revista catalana *MONTserrat*, que segueix publicant (per desgra-

cia amb poca correcció) es *Llibre de mil proverbis*, de Mestre Ramon Lull.

Gazeta Relligiosa

Sants y festes de la setmana entrant
Avuy dissapte 8: St. Ciriac y companys mrs. y la Bta. Juana d'Aza, mare de St. Domingo. (*Llana plena.*)

Demà DIUMENGE 9: St. Romà soldat y Santa Claudia.

Dilluns 10: St. Llorens (*figues a quérns*) mr. soldat espanyol.

Dimarts 11: St. Tiburci mr. y Sta. Filomena vge.

Dimecres 12: Sta. Clara vge. y fundadora.

Dijous 13: St. Casià bisbe y St. Juan Berchmans cfr.

Divendres 14: St. Eusebi pr. y St. Marcel mr. (*dijuni: no poren menjà carn.*)

Dissapte 15: LA ASSUNCIÓ DE NTRA. SRA. (*la Mare de Deu d'Agost.—I. P. a la Sèu.*)

Coranthores

Dies 8, 9 y 10: a Sant Francesc, a la Puríssima. Dies 11, 12 y 13: a Santa Clara, a sa fundadora.

Dies 14, 15 y 16: a Santa Catalina de Sena, a la Mare de Deu d'Agost.

De la Pagesia

Sineu, 6.—De part del Sr. Batle d'aquesta vila, s'ha fet a sobre que sa fira que allá han de celebrar durant aquest mes, serà diumenge dia 16. Y com hi ha pronòstics que erradament senyalen un altre dia, se publica aquest avis, perque servecsa d'avertencia a n'es qui ténquen intenció de venirhi a sa nostra fira; no f'os cosa que llevors s'en duguéssen xasco, per èrru de diada.

Ara ja estau advertits de que sa fira de Sineu serà diumenge dia 16.—C.

Correspondencia de Redacció

G. P. (*Petra*): Rebudes ses cançons: les publicam avuy meteix

S. O. (*Puigpunyent*): En aquest núm. hi va sa vostra batuda. Moltes gracies, y que no sia sa darrera.

TONI DE S'HORTA: Ja vos fèrem avinent que no n'èrem gens afectats de fruya grenyal; y encara no vos sou aguàt, a n'es parexe.

UN SUSCRITOR: Encara en romanen alguns exemplars, no molts, des llibres que desitjau; y porque sou vos, los podeu adquirir a n'es meteix prèu rebaxat. ¿Per que no vos desxondureu, com era hora?

M. B. G.: Rebut lo vostro: n'aprofitarem qualche escapoló.

Derreries

Un pare y una fiya se passetjen. S'hi acosta un pobre y los va derrera-derrera:

—Qualque coseta per amor de Deu.

—¿Que u son de remolsts es pobres!—diu son pare:—Deu vos fassa bé, germá: està privat demàna llumosa, p'és carré.

—Pero no està privat es ferne,—respon sa fia. Y li dona cinc céntims.

* * *

—V'et' aquí una cosa que no he poguda comprendre may!—s'esclamava En Llampayes, mentrens ensatava un pa:—¡com p'és s'arreglen es fornés, per aficà sa molla dins sa crosta!

* * *

Un pledetjant molt avariciós s'en entra dins es despatx d'un missé:

—Bon dia tenga: venia per consultarli sobre un testament. Supòs que no'm cobrarà sa

FERRO-CARRILS DE MALLORCA

Servey de trens de passatgers

De Palma a Manacor y Felanitx: a les 7'40 des matí; a les 2 y a les 6'25 des cap vespre.
De Palma a Sa Pobla: 7'40 dematí; 2'30 y 6'25 de capvespre.
De Manacor a Palma: 4 y 6'30 dematí, y 5'15 decapvespre.
De Manacor a Felanitx y Sa Pobla: 6'30 de matí y 5'15 de capvespre.
De Felanitx a Palma, Manacor y Sa Pobla: 6'40 dematí; 12'15 y 5'25 de capvespre.
De Sa Pobla a Palma, Manacor y Felanitx: 6'55 de matí; 1 y 5'25 de capvespre.

CORRÈUS AL INTERIOR

Surten cada dia en diligencia, per casi totes ses viles aon no hi passa es tren, devés les 2 des capvespre. Arriben a ciutat entre 7 y 8 des matí.

VAPORS-CORRÈUS

Partexen de Palma

A Barcelona: dimars, dijous y dilluns a les 6 de capvespre (directes) y diumenges a les 5 id. (via d'Alcudia).
A Valencia: dimecres a les 9 des matí.
A Alicant: dissapte a les 6 de capvespre.
A Ervissa: dilluns a les 10 de matí, dimecres a les 9 id. y dissapte a les 6 de capvespre.
A Mahó: dimars a les 6 de capvespre (directe) y dimecres a les 2 id. (via Alcudia).

Arriben a Palma

De Barcelona: dilluns, dimecres y dissapte, a les 7 de matí (directe) y dijous a les 9 id. (via d'Alcudia).
De Valencia: dilluns a les 10 de matí.
D'Alicant: dimars a les 6 de matí.
D'Ervissa: dimars a les 6 de matí; dijous a les 2 de capvespre y dilluns a les 9 de matí.
De Mahó: dilluns a les 9 de matí (via d'Alcudia) y dimars a les 6 de matí (directe).

TRAMVÍA DE PALMA A PORTO-PI

De sa Plaça den Coll y de la Glorieta, desde les 5 y mitja des matí fins a les 9 des vespre, surt un cotxo cada 15 minuts.

De Porto-Pi a Ciutat, de les 5 des matí fins a les 8'50 des vespre partexen dos cotxos cada 15 minuts.

Tot es trajecte: 25 cént. Al Terreno, 15 id. A Sta. Catalina, 10 id. Entre estacions, 10 id.

SERVICI TELEGRÁFIC PROVINCIAL

Estació uberta a totes hores: sa de Palma no més.

Estacions ubertes de dia: Mahó, Ciutadella, Ervissa y Sóller.

De servici limitat (9 a 12 matí y 2 a 7 capvespre): Alcudia, Artá, Felanitx, Inca, Manacor, Andraitx, Sóller y sa d'Alaor (Menorca).
Semàforo: Bajoli (Menorca).

PAPERS quadruplicats Whatman, Canson, Ingle, vegetal, ferro-prussiat y altres, tots de bona classe. Imprenta y Papelería den J. Mir—Cadena de Cort, número 11.

LLIBRES LULIANS manuscrits o estampats: com més antics millors.—Tots es qui'n tenguen y s'en vulguen desitj, que los duguen en aquesta Administració de sa GAZETA DE MALLORCA, amb nota de prèu. Tendrán preferència es manuscrits, sobre tot si son demunt plegami.

CAPSES DE PAPÉ y sobres per escriure, desde ses fabricacions més bones y refinades a ses classes més corrents y econòmiques, se'n ha rebuda una important remesa a sa tenda d'En J. Mir—Cadena de Cort, n.º 11.

Articles de pell moderns y de classe superior, ja sien tarjetes, carteres, petates, xigarreres, etc., etc., hermosos ferm y de profit, s'en ha rebuda una bona remesa a sa tenda den Mir—Administració de sa GAZETA—Cadena de Cort, 11.

Res demostra s'utilitza d'una cosa com s'acceptació que merex aquella cosa. Sa gran acceptació qu'han obtenguda ses PLOMES ESTILOGRÀFIQUES es es millor elogi que d'elles se pot fer.—A sa tenda d'articles per escriptori y dibux den J. Mir—Cadena de Cort, n.º 11 n'hi ha per tria de diferents classes y preus, totes de fabricació acreditada.

NICOLAU TICOULAT

CIRUGIÁ DENTISTA

Dentadures postisses, fets y posades per un novell sistema que permet y facilita una pronunciada clara y rogaré bés els aliments.

Orifica, empasta y extréu caxals y dents, sense fer gens ni mica de mal.

Prèus econòmics.

PASSEIG D'ES BORN

Entrada pès carrer d'es Peraires, n.º 102

TARJETES POSTALS

Aquests dies se'n ha rebut un nou y hermos surtit, negres y de colors, a sa tenda d'articles d'escriptori y dibux d'En JUSEP MIR, CADENA DE CORT, NÚMERO 11.

També n'hi ha en blanc per dibuxarhi demunt, en vitela apostila, de diferents colors.

Vin blanc claret. Classe fina, selecta, a mitja pesseta es litro.—Unió, 53, (entre es Mercat y es Born)

LA VINYA

VAPORS-CORRÈUS

Partexen de Palma

A Barcelona: dimars, dijous y dilluns a les 6 de capvespre (directes) y diumenges a les 5 id. (via d'Alcudia).
A Valencia: dimecres a les 9 des matí.
A Alicant: dissapte a les 6 de capvespre.
A Ervissa: dilluns a les 10 de matí, dimecres a les 9 id. y dissapte a les 6 de capvespre.
A Mahó: dimars a les 6 de capvespre (directe) y dimecres a les 2 id. (via Alcudia).

Arriben a Palma

De Barcelona: dilluns, dimecres y dissapte, a les 7 de matí (directe) y dijous a les 9 id. (via d'Alcudia).
De Valencia: dilluns a les 10 de matí.
D'Alicant: dimars a les 6 de matí.
D'Ervissa: dimars a les 6 de matí; dijous a les 2 de capvespre y dilluns a les 9 de matí.
De Mahó: dilluns a les 9 de matí (via d'Alcudia) y dimars a les 6 de matí (directe).

TRAMVÍA DE PALMA A PORTO-PI

De sa Plaça den Coll y de la Glorieta, desde les 5 y mitja des matí fins a les 9 des vespre, surt un cotxo cada 15 minuts.

De Porto-Pi a Ciutat, de les 5 des matí fins a les 8'50 des vespre partexen dos cotxos cada 15 minuts.

Tot es trajecte: 25 cént. Al Terreno, 15 id. Entre estacions, 10 id.

SERVICI TELEGRÁFIC PROVINCIAL

Estació uberta a totes hores: sa de Palma no més.

Estacions ubertes de dia: Mahó, Ciutadella, Ervissa y Sóller.

De servici limitat (9 a 12 matí y 2 a 7 capvespre): Alcudia, Artá, Felanitx, Inca, Manacor, Andraitx, Sóller y sa d'Alaor (Menorca).
Semàforo: Bajoli (Menorca).

Calçats de moda

Esmerada confecció

SABATERIA

RATIER

Carré de sa Cadena de Cort, 7 y 9. Venta de tabacs y efectes timbrats

ALS SENYORS METGES

DIALYSÉS GOLAZ

MEDICAMENTS VEGETALS
GRANDIOS ÉXIT

S'ENVIAN ELS FOLLETINS DE FRANC
ESCRIVINT A

J. ALDRICH G. | SANT PAU, 47
BARCELONA

GRAN TALLER
d'Escultura Religiosa

JUSEP QUIXAL

Villarroel, 50.—BARCELONA.

Especialitat en imatges de fusta per esglésies. En aquest acreditatió taller se trabaya indistintament es bronze, es marbre, sa pedra y sa fusta, construintse estatuaria monumental, tot de bon gust artístic y en condicions molt ventatjoses.

S'envien notes de preus, presupuestos y dibuxos gràtis.—Ventes en gros y a la menuda.

LA CASA SOLICITA REPRESENTANTS

FÁBRICA DE CERÁMICA ARTÍSTICA

que fa feta senzera sa

MAJÓLICA MALLORQUINA DE LLAMBREIGS METÀLICOS

S'hi fan reproduccions de qualsevol exemplar d'algún mérit y bellesa que se troben en aquesta illa; lo metrà que objectes decoratius d'esquisits gust: columnes, jérros y tèsts per flors, jardineres, bustos moderns y variades figures modernistes.

Admet encàrrecs per fè anuncis de ratjoles, decoració de frontis, fatxes y habitacions, y tot lo dèmés que correspon a n'aquest ram.

Tenda y despatx de LA ROQUETA

Carrer de Sant Miquel, n.º 27 y 29

Els molts anys
a
D. Metroti

D'aquesta aplaudida y xis-
tosa comedietà, acabada d'est-
ampá fa pocs dies, n'hi ha
exemplars per vendre a s'im-
prenta den J. Mir.—Cadena
de Cort, n.º 11.

Prèu del exemplar: 3 reals
Comprantne de 10 exemplars,
per cent de rebaxada.

Es suscriptós a sa GAZETA DE MALLORCA la pòren adquirir per 2 reals.

Impr. den J. Mir.—Cadena de Cort, 11.

Impresos

Si anau darrera trabays d'imprenta garrits y primorosos, no teniu més que encarregarlos a s'imprenta d'aquesta GAZETA—Cadena de Cort, n.º 11—y quedareu ben servits.

Existencia de LLISTES D'EMBARC Y DE REVISTA, FUYES DE SERVICI, RELACIONS D'ENTRADES Y SORTIDES A SES FONDES Y HOTELS, PLAGUETES DE LLOGUE DE CASES, TAULES DE CONTES, FACURES, TALONARIS DE LOTERIA, ESTAMPES Y ESCAPULARIS de tota classe, etc., etc.

Preus mòdics

COLOR TYP'S

MAGNÍFIQUES REPRODUCCIONS DE QUADROS AL OLI DELS MILLORS PINTORS DEL MON

Un exemplar. . 2 ptes.

Gran Novedat

Ne trobareu a sa tenda den Jusep Mir
Cadena de Cort, n.º 11—Palma

Hermós retrato en colors del Papa Lleó XIII, a 1'50 ptes.